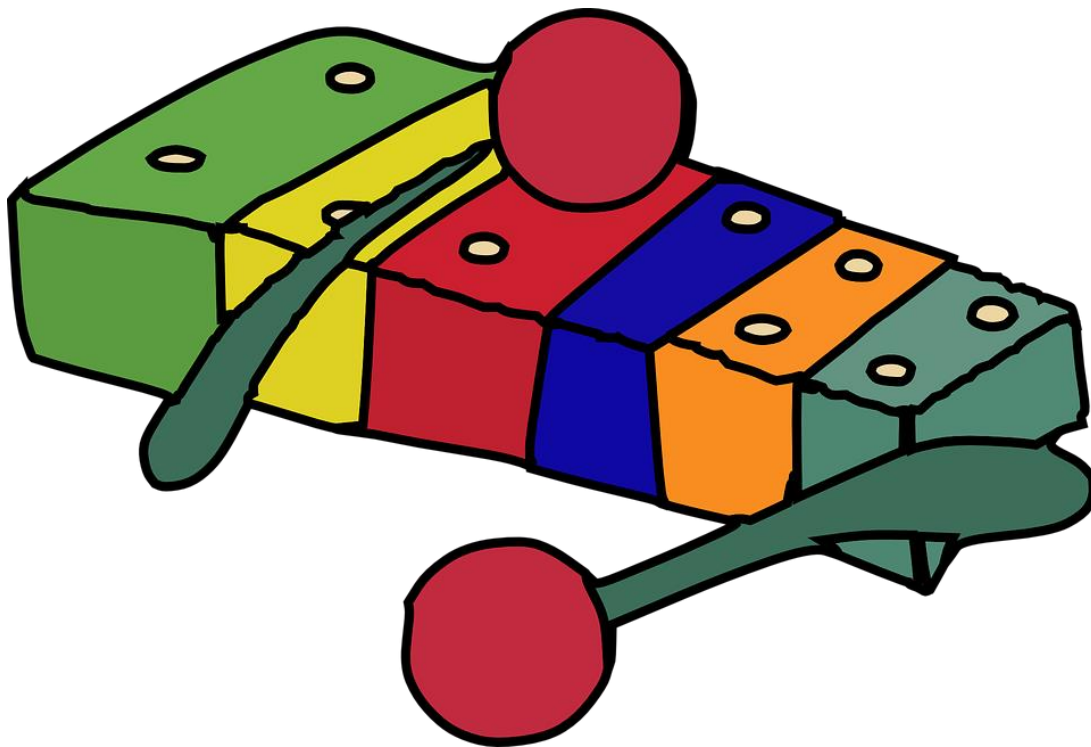

Basisondersteuning chronisch zieke kinderen en/of
kinderen met een lichamelijke beperking
Maart 2016

Als je niet voor mijn kwaliteiten gaat, blijf dan van mijn
beperkingen af

(Emiel van Doorn)

Inhoudsopgave

Introductie bij basisondersteuning	3
Passend Onderwijs Almere en basisondersteuning LZK/LG	3
Inleiding	3
Om welke leerlingen gaat het.....	3
Indicatoren ijkpunt 2	4
Wat is er nodig voor een goede basisondersteuning?	5
Medisch handelen	6
Werkwijze	7
Stap 1 - Intake.....	7
Stap 2 - Verzamelen	7
Stap 3 - Analyse.....	7
Stap 4 - Reflectie	8
Mogelijk vervolgtraject	8
Ambitie bepalen	8
Plan van aanpak	8
Uitvoeren	8
Nazorg	8
Contact Passend Onderwijs Almere	8

Introductie bij basisondersteuning

Wat is basisondersteuning?

Het document *Basisondersteuning Primair Onderwijs* beschrijft de standaard voor de basisondersteuning. Passend onderwijs begint bij het bieden van basisondersteuning op alle scholen. Dit is de door het samenwerkingsverband afgesproken onderwijszorg die een school aan alle leerlingen moet kunnen bieden. De kwaliteit van de basisondersteuning moet voldoen aan door de onderwijsinspectie vastgestelde normen.

Met verschillende projecten wil samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere de scholen versterken bij hun ontwikkeling van de basisondersteuning.

In dit document vindt u de beschrijving van de analyse van onderwijs aan chronisch zieke leerlingen en leerlingen met een fysieke beperking in de basisschool LZK/LG Cluster 3. Voor het document *Basisondersteuning Primair Onderwijs* verwijzen we u naar de website van Passend Onderwijs Almere via onderstaande link: http://www.passendonderwijs-almere.nl/external/files/2014-04-07_Basisondersteuning-primair-onderwijs-Almere.pdf

Passend Onderwijs Almere en basisondersteuning LZK/LG¹

Inleiding

De school wordt verondersteld, binnen samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere, leerlingen met een chronische ziekte of een fysieke beperking, goed onderwijs te bieden. Om de basisondersteuning LZK/LG te verbeteren, is het nodig om in kaart te brengen wat de school wel of niet kan bieden en wat er nodig is om aan de onderwijsvraag te voldoen. Door een analyse te laten verrichten kan de school zicht krijgen op hun ontwikkeling hierin. De sterke en zwakke punten van de school worden helder en afhankelijk van wat wenselijk is, kan de school kiezen voor bijvoorbeeld verbetering of optimalisering.

Een centrale rol in het traject basisondersteuning, is weggelegd voor de directeur van de school. Van hem/haar wordt verwacht dat:

- een visie ontwikkeld is omtrent de ambities die de school heeft t.a.v. een ondersteuningsarrangement voor LZK/LG
- er een actieve monitoring van het proces is, zodat het traject blijft aansluiten bij de maatschappelijke- en school-specifieke ambitie
- de visie en ondersteuningsmogelijkheden/arrangementen staan beschreven in het schoolondersteuningsprofiel

Om welke leerlingen gaat het

Leerlingen met een chronische ziekte of een fysieke beperking zijn leerlingen die zich qua cognitie niet onderscheiden van andere leerlingen in het reguliere onderwijs. Zij hebben, afhankelijk van hun fysieke beperkingen, echter wel specifieke onderwijsbehoeften. Door een goede beschrijving van de motorische, sociaal emotionele en cognitieve ontwikkeling, wordt een goed beeld gevormd van de onderwijsbehoeften van deze leerlingen.

---

¹ LZK staat voor langdurig zieke kinderen. Deze omschrijving is niet conform het beeld en noemen wij voortaan leerlingen met een chronische ziekte.

LG staat voor lichamelijk gehandicapt, nu verder genoemd als leerlingen met een fysieke beperking.

Indicatoren ijkpunt 2

De indicatoren die van toepassing zijn voor chronisch zieke leerlingen en leerlingen met een fysieke beperking in de basisschool, staan vermeld in ijkpunt 2.

De school heeft haar ondersteuningsprofiel vastgesteld.

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • Het ondersteuningsprofiel is na overleg met het team vastgesteld. • De (G)MR stemt in met het ondersteuningsprofiel. • Het ondersteuningsprofiel is actueel (vier jaar). • Het ondersteuningsprofiel is onderdeel van het schoolplan en de schoolgids. • Het ondersteuningsprofiel bevat een oordeel over de kwaliteit van de basisondersteuning. • Het ondersteuningsprofiel bevat een beschrijving van het aanbod van de school aan onderwijs, begeleiding, expertise en voorzieningen. • Het ondersteuningsprofiel biedt aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling van de leerlingondersteuning.
-----------------	---

referentie kader	<p>De school heeft in haar ondersteuningsprofiel vastgesteld hoe zij tegemoet komt aan de onderwijsbehoeften van leerlingen met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een IQ omstreeks 80 à 85 enerzijds en 130 à 140 anderzijds en/of een disharmonisch intelligentieprofiel • (beperkte) leerproblemen • een ontwikkelingsperspectief, dat het uitstroomniveau gaat realiseren • een vertraagde taalontwikkeling • een vertraagde leesontwikkeling • dyslexie, die conform het dyslexieprotocol begeleid kunnen worden • een vertraagde rekenontwikkeling • dyscalculie, die conform het dyscalculieprotocol begeleid kunnen worden • (beperkte) problemen in hun sociaal-emotioneel functioneren zoals faalangst, werkhoudingproblemen, gedrag, zwak ontwikkelde sociale vaardigheden • een combinatie van bovengenoemde onderwijsbehoeften, waarbij de school handelingsbekwaam is <p>De school maakt duidelijk hoe bovenstaande punten meetbaar zijn, de school kan zodoende beargumenteren waarom de ene leerling meer- of andere ondersteuning krijgt dan de andere.</p> <p>Aanvullend: <i>In deze opsomming worden uiteraard ook leerlingen bedoeld die chronisch ziek zijn of een lichamelijke beperking hebben.</i></p>
------------------	--

afspraken Passend Onderwijs Almere	<p>In het ondersteuningsplan staat beschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitseisen gericht op specifieke doelgroepen cq. leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (SO-standaard als leidraad). • Plaatsingsbeleid, plaatsingsafspraken en ondersteuningsarrangementen. • Schoolontwikkeling. • Professionaliseringsplan schoolteam. • Competenties personeel, aannamebeleid personeel en personeelsbeleid. • Het volgen van de leerlingen (leerlingvolgsysteem). • De interne ondersteuningsstructuur. • Bovenschoolse ondersteuningsstructuur. • Samenwerking en afstemming met externe instanties. • Contacten, gesprekken en samenwerking met ouders. • Technische en ruimtelijke aanpassingen aan het schoolgebouw. • Aanpassingen en uitbreiding van materialen. • Verantwoording inzet middelen. • Grenzen van de school. • Beschrijving van het schoolprofiel in de schoolgids.
signaleren risico	<ul style="list-style-type: none"> • De school handelt duidelijk in strijd met het door haar vastgestelde ondersteuningsprofiel. • Leerkrachten en ouders herkennen het door de school vastgestelde ondersteuningsprofiel niet. • De school geeft aan handelingsverleggen te zijn t.a.v. leerlingen binnen de basisondersteuning.

Wat is er nodig voor een goede basisondersteuning?

De school stelt zich ten doel om leerlingen die chronisch ziek zijn of een fysieke beperking hebben, onderwijs te geven dat aansluit bij hun onderwijsbehoeften.

Uitgangspunt hierbij is: "Zo gewoon mogelijk en alleen anders als het niet anders kan".

Om dit te bereiken, zijn de volgende zaken van belang voor de school:

- De visie van de school ten aanzien van deze groep leerlingen is beschreven in het schoolondersteuningsprofiel
- De school is op de hoogte van de fysieke mogelijkheden en beperkingen van de leerlingen
- Er is een behandelend arts betrokken bij de schooladviezen van deze leerling
- Het intakegesprek met de ouders moet al duidelijk maken wat de onderwijsbehoeften van de leerling zijn. Hoe eerder mogelijkheden en beperkingen duidelijk zijn, hoe eerder naar aanpassingen gezocht kan worden

Uitwerking:

- Met alle betrokkenen moet goed nagedacht worden over de voorwaarden voor een zo optimaal mogelijke motorische ontwikkeling. Het is belangrijk om tijdens

bewegingsmomenten op school de bewegingsbelasting goed af te stemmen op de mogelijkheden van de leerling

- Een fysieke beperking kan gevolgen hebben voor de sociaal emotionele ontwikkeling en het welbevinden van de leerling. Het belang van betrokkenheid bij school en onderwijs is voor deze leerlingen extra groot. De school biedt houvast, structuur en uitdaging. Contact met leeftijdsgenoten, het gevoel erbij te horen en het toekomstgericht bezig zijn betekent toekomst hebben.
- De hulp en ondersteuning die deze leerlingen nodig hebben, moet afgestemd worden op hun mate van zelfstandigheid en mag hun gevoel van autonomie, competentie en relatie niet aantasten.
- Deskundigen van buiten de school (ergo- fysiotherapie en logopedist) kunnen een belangrijke rol spelen bij het adviseren van aanpassingen die ervoor zorgen dat de leerling goed kan functioneren.
- De cognitieve ontwikkeling van deze leerlingen kan beïnvloed worden door de mate van verzuim. Om te waarborgen dat de leerontwikkeling via een vloeiende doorloopt is het gezamenlijk opstellen van bijvoorbeeld een ontwikkelingsperspectief een middel om de voortgang te bewaken.
- Betrokkenen hebben specifieke kennis nodig van een ziektebeeld en de gevolgen daarvan voor het onderwijs.
- De school neemt leerling en ouders serieus ten aanzien van fysieke conditie

Medisch handelen

Daarnaast zal in alle openheid samen met ouders gekeken worden of er op het gebied van de cognitieve, sociaal emotionele en/of motorische ontwikkeling, een samenwerking nodig is met medisch specialisten, jeugdhulp, sociale partners bv verpleging.

De school hanteert een protocol medisch handelen dat vanuit het bestuur bepaald is. Dit dient bij elke individuele leerling, waarop van toepassing, besproken te worden. Zo kan de juiste indicatie afgegeven worden voor een arrangement met de daarbij passende medische ondersteuning.

Werkwijze

Stap 1 - Intake

Voordat een school kan starten zal er een intake plaatsvinden. Deze intake is cruciaal voor het helder krijgen van de vraag die bij de school ligt. Dit gesprek vindt plaats met de directeur. Hij of zij is door zijn/haar positie straks de primaire kracht. Het gesprek is vooral een open gesprek over waar de directeur vindt dat de school staat en hoe zich dat verhoudt met de ambitie van de school en de eisen die de wet Passend Onderwijs stelt. De vraag die vanuit dit gesprek komt, vormt de opmaat voor verdere activiteiten zoals hieronder beschreven.

Het resultaat van stap 1:

Er ligt een concrete vraag van de school als startpunt voor analyse t.b.v. eventuele verdere ontwikkeling van een ondersteuningsarrangement voor LZK/LG leerlingen.

Stap 2 - Verzamelen

Het analyse-team van Passend Onderwijs Almere komt op school en inventariseert de stand van zaken. Deze medewerkers kunnen vanuit hun rol als externe partner de mogelijkheden en onmogelijkheden binnen de school in beeld brengen door:

- gesprekken te voeren met relevante betrokkenen
- actuele documenten te bekijken (zoals het schoolondersteuningsprofiel, het zorgplan en eventueel het inspectierapport)
- middel van observaties

Het resultaat van stap 2:

Er zijn genoeg gegevens verzameld om een analyse te maken.

Stap 3 - Analyse

Het analyse-team van Passend Onderwijs Almere maakt in nauwe samenwerking en behulp van de gegevens uit stap 2 een analyse met betrekking tot de basisondersteuning LZK/LG. Dit gebeurt aan de hand van ijkpunt 2.

Het resultaat van stap 3:

Een schriftelijke analyse van de huidige stand van zaken. Naar aanleiding van de analyse is de school in staat een gefundeerd onderwijsarrangement vorm te geven.

Deze analyse kan leiden tot aanbevelingen die:

- de school versterkt in haar basisondersteuning
- het handelingsrepertoire van de medewerkers t.a.v. werken met LZK/LG leerlingen vergroot
- de school in staat stelt onderwijsbehoeftes om te kunnen zetten in een passend onderwijsaanbod
- de ambitie (en daarmee de strategie) naar de toekomst concretiseert
- ervoor zorgt dat de leerling in het regulier onderwijs kan blijven

Stap 4 - Reflectie

Na de analyse volgt een terugkoppeling naar de directeur. Er wordt een vervolgspraak gemaakt voor een evaluatiegesprek met het analyse-team, waarin besproken wordt hoe het traject en advies ervaren is, en welke vervolgstappen wenselijk zijn (scholing, workshop, coaching on the job etc).

Het resultaat van stap 4:

De directeur overweegt het advies en verzorgt de terugkoppeling naar het team. Het gehele team heeft dan inzicht in de mate waarin het werken met leerlingen met een chronische ziekte of een fysieke beperking al in het repertoire van de school zit en in welke mate dat verder ontwikkeld gaat worden.

Mogelijk vervolgtraject

Ambitie bepalen

De directeur van de school stelt, mogelijk met ondersteuning van het analyse-team van Passend Onderwijs Almere, de ambitie van de school vast.

Binnen dit kader wordt gekeken of:

- de ambitie van de schoolleiding past bij het handelingsrepertoire van het team
- de ambitie van de school past binnen passend onderwijs

Plan van aanpak

De directeur stelt, indien gewenst, een plan van aanpak op. Passend Onderwijs Almere kan hier op vraag in ondersteunen.

Uitvoeren

Indien wenselijk kan Passend Onderwijs Almere ondersteuning bieden bij verdere ontwikkeling of de uitvoeringsfase.

- Passend Onderwijs Almere heeft een scholingsaanbod
- Experts op het gebied van LZK/LG zijn beschikbaar
- Aanvullende observaties en ondersteuning, coaching on the job.
- Verbreden van de basisondersteuning.

Dat kan zowel op school- als op wijkniveau.

Nazorg

Een jaar na afronding van de analyse wordt door Passend Onderwijs Almere contact gezocht met de school. Zij zullen informeren naar de effecten van de analyse op de ontwikkeling van de basisondersteuning LZK/LG op de school en zullen, naar behoefte van de school, eventueel een verder aanbod doen.

Contact Passend Onderwijs Almere

Contactpersonen basisondersteuning LZK/LG

Judith Kooiker, Kees Schilperoort, Harrie Everts, Mariel Cordang.

Bereikbaar via: lzklg@passendonderwijs-almere.nl